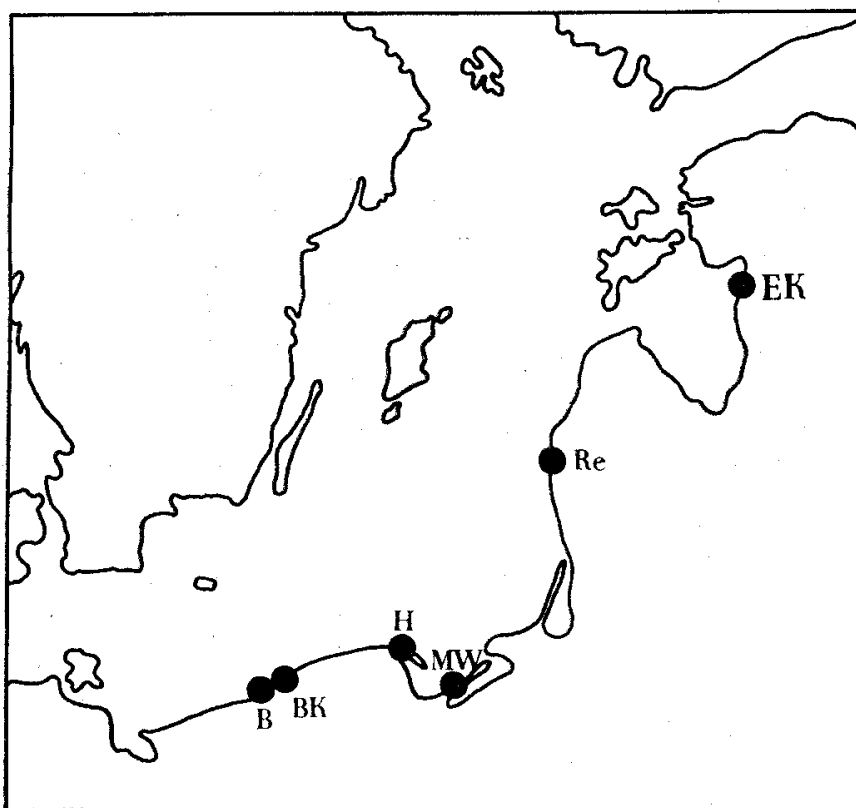

SPRAWOZDANIA — REPORTS

AKCJA BAŁTYCKA 1982. SEKCJA POLSKA
 SPRAWOZDANIE Z PRACY
 PRACE AKCJI BAŁTYCKIEJ. NR 54

W 1982 r. badania przelotu ptaków w ramach prac terenowych Akcji Bałtyckiej prowadzono, stosując dotychczasowe standardy metodyczne, wiosną w dwu, a jesienią w trzech stacjach (rys. 1, tab. 1). Ze względów organizacyjnych nie udało się poprowadzić prac terenowych jesienią na Helu.

Rys. 1. Rozmieszczenie stacji badawczych Akcji Bałtyckiej w 1982 r. B — Bukowo: $54^{\circ}21'N$, $16^{\circ}17'E$; BK — Bukowo-Kopań: $54^{\circ}28'N$, $16^{\circ}25'E$; EK — Kabli: $58^{\circ}01'N$, $24^{\circ}27'E$; H — Hel: $54^{\circ}46'N$, $18^{\circ}28'E$; MW — Mierzeja Wiślana: $54^{\circ}21'N$, $19^{\circ}19'E$; Re — „Regulus”, Pape: $56^{\circ}09'N$, $21^{\circ}02'E$

Fig. 1. Map of Operation Baltic stations in 1982

Tabela 1

Czas pracy, liczba sieci i ptaków schwytych w poszczególnych stacjach w 1982 r.

Work terms, net and bird numbers on individual stations. (1) — station; (2) — term of work; (3) — average number of nets; (4) — number of species ringed; (5) — number of birds ringed; (6) — number of retraps; (7) — spring; (8) — autumn; (9) — total

	Stacja (1)	Czas pracy (2)	Przeciętna liczba sieci (3)	Liczba zaobrączkowanych gatunków (4)	osobników (5)	Liczba retrapów (6)
	BK	27 III-15 V	57	60	5 836	315
Wiosna (7)	H	27 III-15 V	56	51	5 735	269
	MW	14 VIII-1 XI	83	66	8 411	637
Jesień (8)	BK	14 VIII-1 XI	45	63	13 134	627
	B	14 VIII-1 XI	50	64	5 536	583
	Razem (9)			86	38 652	2431

Tabela 2

Ptaki zaobrączkowane podczas Akcji Bałtyckiej w 1982 r.

Number of birds ringed during Operation Baltic 1982. (1) — species; (2) — station; (3) — spring; (4) — autumn; (5) — 96 species not ringed in 1982; (6) — total

Gatunek (1)	Wiosna (3)		Jesień (4)			1982	1960-1982
	Stacja (2)						
	H	BK	MW	BK	B		
<i>Acanthis cannabina</i>		40	1	12		53	132
<i>Acanthis flammea</i>	1	4	53	8	1	67	807
<i>Acanthis flavirostris</i>				3		3	10
<i>Accipiter nisus</i>	14	1	4	5	3	27	329
<i>Acrocephalus arundinaceus</i>		1	70		5	76	1 076
<i>Acrocephalus palustris</i>		2	2	1	13	18	255
<i>Acrocephalus schoenobaenus</i>		4	75	2	7	88	1 543
<i>Acrocephalus scirpaceus</i>	2	1	712	43	259	1 017	17 862
<i>Aegithalos caudatus</i>	1	9	39	145	39	233	19 173
<i>Aegolius funereus</i>	2			1	1	4	88
<i>Alcedo atthis</i>			2		3	5	168
<i>Anthus pratensis</i>	1	3	8		1	13	295
<i>Anthus trivialis</i>	4	16	19	3	7	49	1 242
<i>Asio otus</i>					1	1	39
<i>Carduelis carduelis</i>	1	1				2	58
<i>Carduelis chloris</i>	1	1	53	1		6	366
<i>Carduelis spinus</i>	15	52	132	3	6	208	5 849
<i>Carpodacus erythrinus</i>				2	3	5	40
<i>Certhia brachydactyla</i>	3	7	2	50	7	69	460
<i>Certhia familiaris</i>	5	19	50	88	41	203	4 512
<i>Coccothraustes coccothraustes</i>					1	1	112
<i>Cuculus canorus</i>			1			1	88

Gatunek (1)	Wiosna (3)		Jesień (4)			1982	1960-1982
	Stacja (2)						
	H	BK	MW	BK	B		
<i>Delichon urbica</i>		1			2	3	182
<i>Dendrocopos major</i>	4	2	22	11	13	52	1 900
<i>Dendrocopos minor</i>			1	3	4	8	230
<i>Emberiza citrinella</i>	2	27	24	40	2	95	1 416
<i>Emberiza rustica</i>			1			1	14
<i>Emberiza schoeniclus</i>	1	5	25	4	19	54	1 460
<i>Erithacus rubecula</i>	1 223	468	1 399	1 996	1 140	6 226	153 134
<i>Ficedula hypoleuca</i>	68	41	28	138	103	378	8 555
<i>Ficedula parva</i>	1	1	2	2		6	139
<i>Fringilla coelebs</i>	205	60	378	61	23	727	15 750
<i>Fringilla montifringilla</i>	16	3	71	7	2	99	1 358
<i>Garrulus glandarius</i>	94	24	3	7	4	132	3 568
<i>Hippolais icterina</i>		2	4	31	9	46	239
<i>Hirundo rustica</i>			8	1		9	2 572
<i>Jynx torquilla</i>	4	1	3	6	2	16	329
<i>Lanius collurio</i>		6	30	13	18	67	897
<i>Lanius excubitor</i>		3	2			5	234
<i>Locustella fluviatilis</i>				1	1	2	19
<i>Locustella luscinioides</i>			6			6	169
<i>Locustella naevia</i>	1	9	1	6	4	21	159
<i>Loxia curvirostra</i>	1					1	172
<i>Luscinia luscinia</i>	6	10	5	7	2	30	130
<i>Luscinia megarhynchos</i>		1				1	5
<i>Luscinia svecica</i>	1		3			4	201
<i>Motacilla alba</i>		4				4	999
<i>Motacilla cinerea</i>				1		1	8
<i>Muscicapa striata</i>		1	9	20	7	37	3 923
<i>Oenanthe oenanthe</i>			3			3	413
<i>Parus ater</i>	52	69	33	553	36	743	15 635
<i>Parus caeruleus</i>	176	125	344	250	128	1 023	39 152
<i>Parus cristatus</i>	2	5		9	4	20	315
<i>Parus major</i>	774	146	1 568	2 171	297	4 956	82 896
<i>Parus montanus</i>	3	8	19	95	27	152	1 220
<i>Parus palustris</i>		2	11	6	1	20	835
<i>Passer montanus</i>				1		1	118
<i>Phoenicurus ochruros</i>	3	12		7	5	27	313
<i>Phoenicurus phoenicurus</i>	37	16	174	86	47	360	15 958
<i>Phylloscopus collybita</i>	12	89	86	74	48	309	5 890
<i>Phylloscopus inornatus</i>			1	1		2	27
<i>Phylloscopus proregulus</i>				1		1	8
<i>Phylloscopus sibilatrix</i>	13	34		6	9	62	1 244
<i>Phylloscopus trochiloides</i>			1			1	2
<i>Phylloscopus trochilus</i>	101	1 028	395	1 122	539	3 185	26 757
<i>Pica pica</i>	1					1	5
<i>Prunella modularis</i>	21	27	35	31	15	129	3 657
<i>Pyrrhula pyrrhula</i>	4		5	2	2	13	2 061
<i>Regulus ignicapillus</i>	22	47	5	23	8	105	822
<i>Regulus regulus</i>	2 278	2 653	1 864	5 051	2 102	13 948	281 121
<i>Remiz pendulinus</i>			6		34	40	341

Gatunek (1)	Wiosna (3)		Jesień (4)			1982	1960-1982
	Stacja (2)						
	H	BK	MW	BK	B		
<i>Saxicola rubetra</i>	1	2	35	2	3	43	717
<i>Scolopax rusticola</i>	1				1	2	17
<i>Sitta europaea</i>	1	2	1	3	1	8	366
<i>Sturnus vulgaris</i>			9		15	24	6 455
<i>Sylvia atricapilla</i>	15	99	130	189	127	560	9 647
<i>Sylvia borin</i>		9	95	115	91	310	6 107
<i>Sylvia communis</i>	1	12	11	31	13	68	909
<i>Sylvia curruca</i>	19	129	24	82	19	273	2 837
<i>Sylvia nisoria</i>		1	8	4	1	14	333
<i>Troglodytes troglodytes</i>	34	12	66	99	64	275	3 625
<i>Turdus iliacus</i>	74	5	23	8	7	117	3 596
<i>Turdus merula</i>	120	386	88	190	33	817	10 273
<i>Turdus philomelos</i>	293	87	170	200	105	855	21 409
<i>Turdus pilaris</i>			3		1	4	435
<i>Turdus torquatus</i>		1				1	22
96 gatunków nie obrączko- wanych w 1982 r. (5)							18 616
Razem (6)	5 735	5 836	8 411	13 134	5 536	38 652	81642

Tabela 3

Liczebność względna niektórych gatunków ptaków na Mierzei Wiślanej i w Bukowie jesienią 1982

Strzałki wskazują kierunek zmian w stosunku do roku poprzedniego; ● — zmiana $\pm 5\%$

Relative abundance of some bird species on Mierzeja Wiślana and Bukowo in autumn 1982. The arrows point out the direction of changes in relation to previous year; ● — change $\pm 5\%$. (1) — species; (2) — per cent of many years mean (Busse P. 1973: *Dynamics of numbers in some migrant caught at Polish Baltic coast 1961-1970*. Not. Orn. 14, 1-2: 1-38); (3) — mean value of per cent of many year mean for these species

Gatunek (1)	Procent średniej wieloletniej (2)	
	Mierzeja Wiślana	Bukowo
<i>Aegithalos caudatus</i>	4,2 ↓	77,2 ↑
<i>Certhia familiaris</i>	14,0 ↓	56,2 ↑
<i>Erithacus rubecula</i>	39,8 ●	31,1 ↓
<i>Ficedula hypoleuca</i>	12,9 ↓	60,9 ↓
<i>Muscicapa striata</i>	2,0 ↓	21,2 ↓
<i>Parus ater</i>	1,6 ●	75,0 ↓
<i>Parus caeruleus</i>	10,5 ↓	28,4 ●
<i>Parus major</i>	21,2 ↓	37,6 ↓
<i>Phoenicurus phoenicurus</i>	22,3 ↓	17,1 ↓
<i>Phylloscopus collybita</i>	90,4 ↑	45,9 ↓
<i>Phylloscopus trochilus</i>	40,3 ↓	143,6 ↓
<i>Regulus regulus</i>	20,7 ↓	125,7 ↓
<i>Sylvia atricapilla</i>	62,3 ↓	61,8 ●
<i>Turdus merula</i>	28,7 ↓	13,1 ↓
<i>Turdus philomelos</i>	22,3 ↓	31,2 ↓
Średni procent średniej wieloletniej tych gatunków (3)	26,2	55,1

Tabela 4

Ptaki z obrączkami zagranicznymi schwytane w 1982 r.

Birds caught with foreign rings in 1982. (1) — species; (2) — ringing scheme; (3) — total

Gatunek (1)	Centrala obrączkowania (2)										Razem (3)		
	ARNHEM	BRUXELLES	HELGOLAND	HELSINKI	HIDDENSEE	JERSEY	LITUANIA	MATSALU	MOSKWA	RIGA		STAVANGER	STOCKHOLM
<i>Aegithalos caudatus</i>									1				1
<i>Erithacus rubecula</i>				1					1			1	3
<i>Ficedula hypoleuca</i>								1					1
<i>Fringilla coelebs</i>									1				1
<i>Garrulus glandarius</i>									1				1
<i>Parus ater</i>									1				1
<i>Parus caeruleus</i>							2		1	4			7
<i>Parus major</i>	1	1			1		8	3	21				35
<i>Phylloscopus collybita</i>											1		1
<i>Phylloscopus trochilus</i>				1		1							2
<i>Regulus regulus</i>			1	2	1			2	2		2	4	14
<i>Turdus merula</i>		1	1										2
Razem (3)	1	2	2	4	2	1	10	6	29	4	3	5	69

W sezonie wiosennym, wobec niezadowalających wyników chwywania na Mierzei Wiślanej, prace terenowe zorganizowane zostały na Helu i w stacji Bukowo-Kopań.

Pracą stacji badawczych kierowali: Przemysław Busse, Tomasz Cofta, Krystyna Kahl, Wojciech Kania, Marek Keller, Ludwik Maksalon, Paweł Mielczarek, Krystyna Okońska, Andrzej Petryna, Andrzej Przystalski i Arkadiusz Szymura. Ponadto w pracach terenowych wzięło udział 81 osób z 11 uczelni i licznych instytucji i szkół oraz 2 gości zagranicznych (Czechosłowacja).

W ciągu obu sezonów zaobrączkowano 38 652 ptaki z 86 gatunków (tab. 2);

Tabela 5

Kontrole i retrapy długoterminowe w 1982 r.

Controls and long-term retraps in 1982. (1) — birds with rings; (2) — foreign; (3) — not local; (4) — local; (5) — spring; (6) — autumn; (7) — total

Ptaki z obrączkami (1)	Wiosna (5)		Jesień (6)			Razem (7)
	BK	H	MW	BK	B	
Zagranicznymi (2)	9	6	26	22	6	69
GDANSK niemiejscowymi (3)	2	6	3	6	13	30
GDANSK miejscowymi (4)	9	5	82*	10	4	110
Razem (7)	20	17	111	38	23	209

* W tym 70 obrączkowanych w pobliżu stacji w okresie lęgowym — including 70 ringed, near station in breeding season.

liczebność znacznej większości liczniej chwytych gatunków, zarówno na wschodnim (MW) jak i na środkowym (B) wybrzeżu, wykazała tendencję spadkową w stosunku do roku poprzedniego (tab. 3), chociaż dwa gatunki w Bukowie (piecuszek i mysikrólik) i w tym roku przekroczyły średnią wieloletnią. Istotny wzrost liczebności wykazał tylko pierwiosnek na Mierzei Wiślanej.

Liczby ptaków, schwytych z obrączkami zagranicznymi oraz liczby kontroli i retrapów długoterminowych krajowych podają tabele 4 i 5.

Podczas prac jesiennych schwytyano trzy ptaki, należące do rzadkich gatunków: dwie świstunki żółtawe i jedną świstunkę złotawą.

W latach 1981-1982 zostały oddane do druku poza „Notatkami Ornitologicznymi” następujące publikacje, oparte na materiałach Akcji Bałtyckiej:

Busse P. *A quantitative estimation of the distribution of ringed birds on the basis of recovery dispersal — the method and its application.* Ring 108-109: 233-241.

Busse P. *Geographical and ecological aspects of bird migration as a methodical problem.* Proc. XVIII Int. Orn. Congress Moskwa. (Referat plenarny, nie wygłoszony z przyczyn obiektywnych, lecz przyjęty do publikacji).

Busse P. *Znaczenie badań Akcji Bałtyckiej dla opracowania awifauny Polski.* Prz. Zool.

Przemysław Busse, Ludwik Maksalon, Andrzej Petryna

OPERATION BALTIC 1982. POLISH SECTION
REPORT ON FIELD WORK

OPERATION BALTIC PAPERS. NO. 54

Summary

In 1982 field studies of Operation Baltic were held in two stations in spring and in three ones in autumn (fig. 1, tab. 1), with use of standard field methods. In autumn field work on Hel was not held for organisational reasons.

Because of weak bird passage in spring in Mierzeja Wiślana, spring field works were conducted in the stations Hel and Bukowo-Kopań.

During both spring and autumn works 38 652 birds from 86 species were ringed (tab. 2); in most cases the abundant migrations both on east and middle coast showed decreasing figures in comparison with previous year (tab. 3), although Willow Warbler and Goldcrest on Bukowo still are above their many years means. Significant increase was shown only by Chiffchaff on Mierzeja Wiślana.

Birds with foreign rings and local controls are given in tables 4 and 5.

Some rarities were caught in autumn: two Yellow-browed and one Pallas's Warblers.

In 1981-1982 three papers based on Operation Baltic data were accepted for publication out of "Notatki Ornitologiczne". They are listed at the end of the Polish text.